

PECULIARITIES OF ADOLESCENT HEALTH AND WELL-BEING

Iordan Irina¹

Scientific advisor: Ferdohleb Alina¹

¹Nicolae Testemitanu Department of Social Medicine and Management, Nicolae Testemitanu University.

Background. The period of adolescence is characterized by growth and evolution, these being associated with the presence of risk factors and behaviors. Knowing them and the groups of adolescents at risk favors the monitoring of their well-being and health. **Objective of the study.** Highlighting the main risk factors that influence the health and well-being of adolescents. **Material and Methods.** Secondary study, narrative synthesis. The most up-to-date information, guides, recent publications in Romanian, Russian, and English aimed at the peculiarities of adolescent health have been analyzed and studied. **Results.** According to the analyzed sources, the health and well-being of adolescents is influenced by the educational, family, and social environment in which they develop. A large number of risk factors are taken from these environments, like: poverty, poor parental surveillance caused by migration, lack of health education programs, sexuality education, limited possibilities of being in a favorable educational environment and easy access to various substances such as tobacco, alcohol, drugs, etc. and last but not least, the desire to discover the adult world, favors the development of a series of risky behaviors that negatively influence health and well-being of this category of people. **Conclusion.** Adolescents are influenced by the life skills they adopt by developing in the environments in which they live, insufficient education for health and sexuality, make them face a large number of challenges such as substance use, sexually transmitted infections, unwanted pregnancies and mental health problems.

Keywords: adolescence, risk factors, risk environments, health peculiarities.

PARTICULARITĂȚILE SĂNĂTĂȚII ȘI STĂRII DE BINE ALE ADOLESCENȚILOR

Iordan Irina¹

Conducător științific: Ferdohleb Alina¹

¹Catedra de Medicină Socială și Management „Nicolae Testemitanu”, USMF „Nicolae Testemitanu”.

Introducere. Perioada adolescenței se caracterizată prin creștere și evoluare, acestea fiind asociate cu prezența factorilor și comportamentelor de risc. Cunoașterea acestora și grupelor de adolescenți aflați la risc favorizează monitorizarea stării de bine și sănătatea acestora. **Scopul lucrării.** Evidențierea principalilor factori de risc ce influențează sănătatea și starea de bine a adolescenților. **Materiale și Metode.** Studiu secundar, sinteză narativă. Au fost analizate și studiate cele mai actuale informații, ghiduri, publicații recente în limbile română, rusă, engleză, ce vizează particularitățile sănătății adolescenților. **Rezultate.** Conform surselor analizate, sănătatea și starea de bine a adolescenților este influențată de mediul educațional, familial și social în care ei se dezvoltă. Un număr mare de factori de risc sunt preluați din aceste medii, cum ar fi: sărăcia, supravegherea părintească precară- determinată de migrație, lipsa programelor de educație pentru sănătate, educație sexuală, posibilități limitate de aflare într-un mediu educațional favorabil și accesul ușor la diferite substanțe, ca: tutunul, alcoolul, drogurile etc. și nu în ultimul rând dorința de a descoperi lumea adultă, favorizează dezvoltarea unui șir de comportamente cu risc ce influențează negativ sănătatea și starea de bine a acestei categorii de persoane. **Concluzii.** Adolescenții sunt influențați de deprinderile de viață pe care le adoptă dezvoltându-se în mediile în care trăiesc, insuficiența educației pentru sănătate și sexuală, fac ca ei să se confrunte cu un număr mare de provocări cum ar fi consumul de substanțe, infecții sexual-transmisibile, sarcini nedorite și probleme de sănătate mintală.

Cuvinte cheie: adolescența, factori de risc, medii de risc, particularități de sănătate.